

مندا لانی ئاگر

ئەفسانەییەکی ئەفریقایییە

وەرگیرانی
کەریم مستەفا

چاپخانەی دەرگای

هەولێر - کوردستان
Aras Press
Kurdistan - Erbil

مندالانی ئاگر

ئەفسانەییەکی ئەفریکاییە

وەرگیرانی:

کەریم مستەفا

دەزگای چاپ و بڵاوکردنەوهی

زنجیرەیی پۆشنبیری

خاوەنی ئیمتياز: شەوکت شیخ بەزەین

سەرئۆسبار: بەدران ئەحمەد حەبیب

ناوونیشان: دەزگای چاپ و بڵاوکردنەوهی ئاراس، شەقامی گولان، هەولێر

ناوی کتێب: منداڵانی ئاگر - ئەفسانەیەکى ئەفریکایییە
 نووسینی: ئینریک ماردین
 وەرگیرانی بۆ ئەروێجی: هینینگ هاگەرۆپ
 وەرگیرانی بۆ کوردی: کەریم مستەفا
 نێگارکێشانی: فرانی لێساک
 بلاوکراوەی ئاراس - ژمارە: ٧٤٦
 دەرھێنانی ھونەریی ناوەوە و بەرگ: ئاراس ئەکرەم
 چاپی یەکەم، ھەولێر ٢٠٠٨
 لە بەرپۆشەرایەتیی گشتیی کتێبخانە گشتییەکان لە ھەولێر ژمارە ١٠٩٣ ی سالی ٢٠٠٨ ی
 دراوشتی

منداڵانی ئاگر

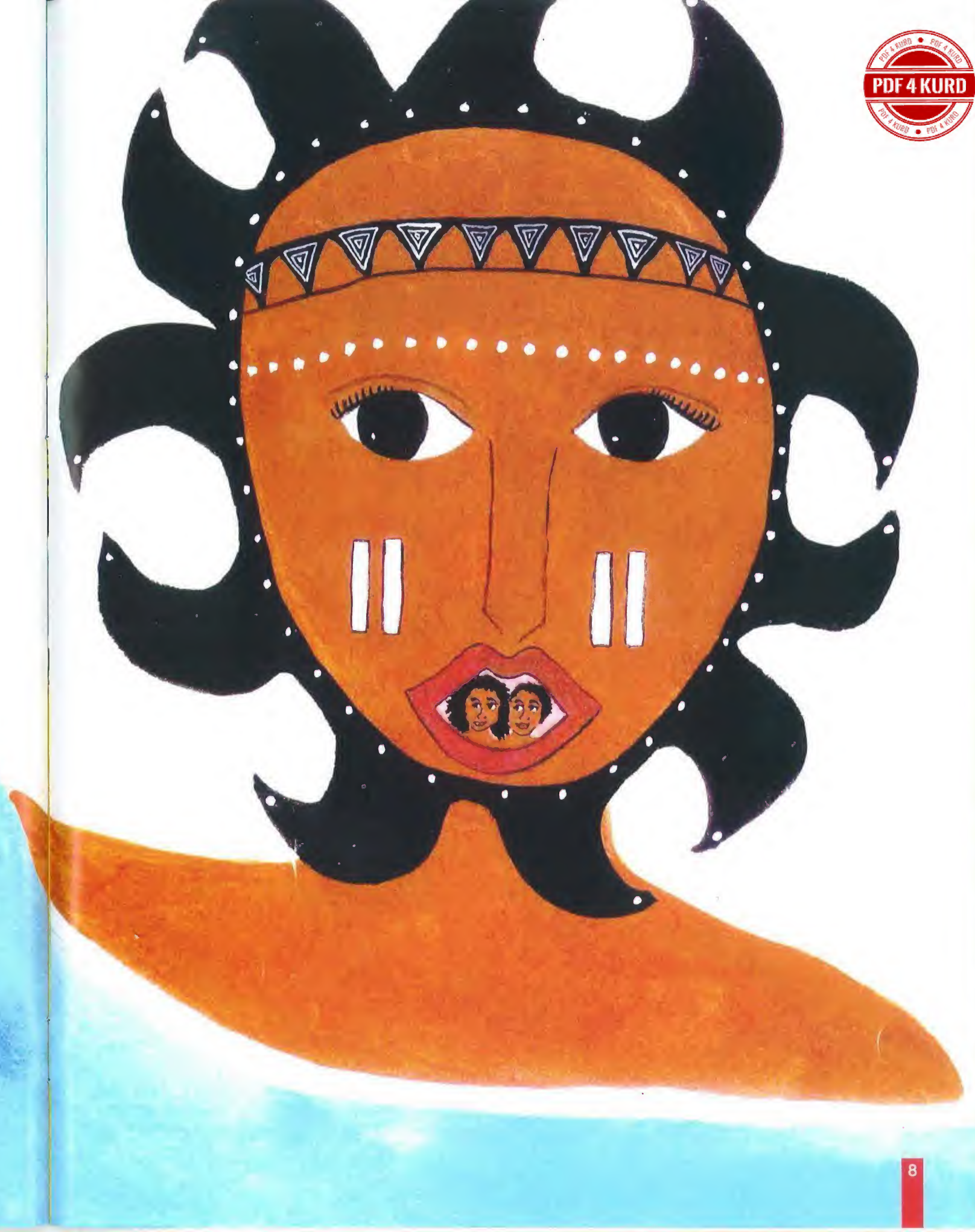

زۆر زۆر له مەوبەر، (نیامه) خواوەندی ئاسمان، بەتەنیا لهو ئاسمانه شین و بهرینهدا دهژیا.

پوژیکیان زەمبیلەیهکی زۆر زۆر گەورەیی هینا و پیری کرد له خۆل و گژوگیا و درهخت و گۆل و میروو و بالنده و ئازمەل و جانەوهر. نیامه، ئەو زەمبیلە گەورەیهی بەتاقی ئاسمانهوه ههڵواسی. زەمبیلەکه گۆی زهوی بوو. نیامه، سەرقاپیکی گەورەیی بو ئاسمان دروست کردبوو، هەر کاتی که حەزی بکردایه، سەرقاپەکهی لادەدا و دەهاته سەر زهوی. چەند کونیکیشی کردبوو سەرقاپەکه، تا پووناکییان لیوه بێته دهڕی. سەرقاپەکه مانگ و کونەکانیش ئەستێره بوون.

پۆژیکیان، نیامه، سهرقاپی مانگی لا دا و به سهرسامیه وه له
جوانیی زهوی پروانی. له قوولایی ناخی نیامه دا، دوو پوچی گچکه
و گلاراو هه بوون. ئه و دوو پوچه، ئوقره یان لی برابوو ههر چاوه
چاوی ئه وه یان بوو بزانی نیامه وا به سهرسامیه وه له چی
ده پروانی! ههر دووکیان به گهروویدا هه لزان و هاتنه ناو دهمیه وه
وله سهر زمانی دانیشتن و له درزی ددانه کانه وه، ئه وانیش له
زهویان ده پروانی. ئا له و ساته دا، نیامه پژهیه کی زور زور به هیز پرسی

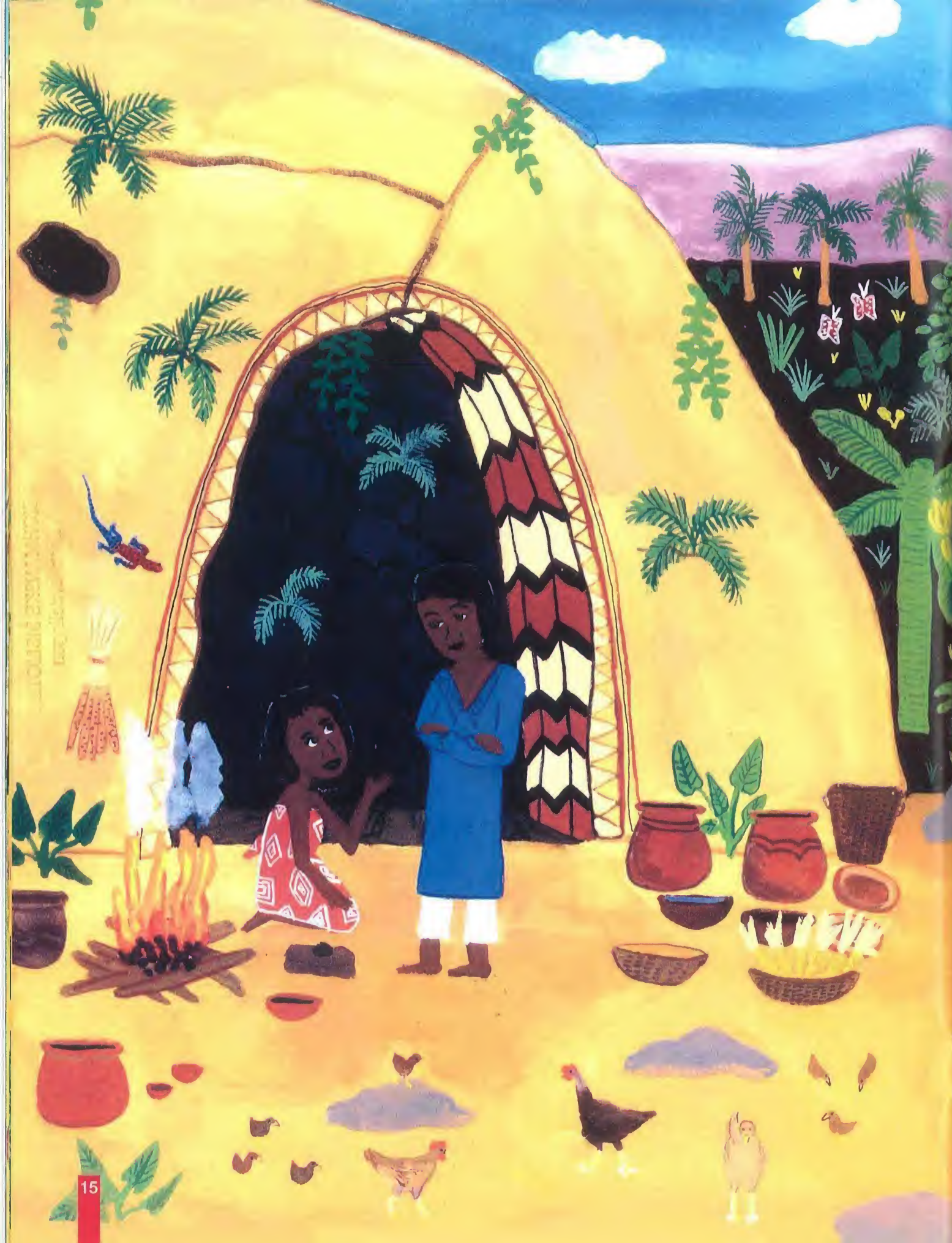

ئەو دوو پوچە گچکەیه (ئاسوویا) و (کواکو ئانانسێ)
لە دەمی نیامەوێ دەریەری و لە سەر قاپەکە
ئاسمانەوێ بەربوونەوێ بۆ خوارێ. پێژمەکە نیامە
ئەوێ بەهێز بوو، دوو پوچە گچکە وەک بفرێ وایوو،

تا کەوتنە سەر زەوی و لەسەر تەپۆلکەیهک گیرسانەوێ هەستانەوێ

سەرپى و بەدەورى خۆياندا پوانىيان.
 تەماشای ئەو درەختە بەرزانەى کە نەرمەبا دەیههژاندن، ئەو گۆمە هیمن
 و پووبارە بەقەلبەزانەیان دەکرد. لەو نزیکانە ئەشکەوتیکیان یتەو،
 بریاریان دا بیکەن بەمالى خۆیان. هەموو پوژیک دەچوونە دەرەوێ
 ئەشکەوتەکە و دەگەرەن، بۆ ئەوێ لەگەڵ شەهێ بادا گۆرانى بلین و لەگەڵ
 ئەو گەلایانەى هەلدەوهرین، سەما بکەن.

پۆژیکیان ئاسوویا زۆر ههستی بهتهنیا یی دهکرد. له مال نهچوو دهري. کاتيک کواکو ئانانسی گهراپهوه مالهوه، ئاسوویا، بهخهندهوه بهرهو پیری چوو. کواکو ئانانسی گوتی: «ئاسوویا، چیه؟ ئهم بهیانیه، که من چوومه دهري، تو زور بی تاقهت بووی، بهلام ئیستا زور دلخوشت و وهك گوله میلاقه گهشایتهوه».

ئاسوویا گوتی: «بیریکم بهخهیاڵدا هاتوه».

کواکو ئانانسی گوتی: «نا، تکایه واز له بیر و خهیاڵهکانت بهینه. دوايهمین جار که بیرت بهخهیاڵدا هات، ئهو کاته ئیمه له ناخی نیامه دا بووین، ئیستاش بیینه له کوین!».

له پيشدا هەندىك قور دەهينين، پهيكەرى له شيوەى خويمانى لى دروست
دەكەين، دواتر لەسەر ئاگر دايان دەنيين تا سوور دەبنەوه، كە تەواو
سوور بوونەوه ئەوجا ژيانيان پى دەبەخشين. دەتوانين ناويان بنين منداڵ».
كواكو ئانانيسى گوتى:

«بەرست، ئەوه بيرىكى خراپ نيه!»
بۆ سبهينى، ئاسوويا، له نزيك ئەشكهوتەكە هەندى گلى هەلكەند و قورپىكى
گرتهوه. لەولاشەوه ئاگرىكى گەورەيان كردهوه، نيڵەى دەكرد و پزيسكى دەدا.
ئيدى خەريك بوون، چەند بووكە قورپنەيهكيان له شيوەى خويان دروست كرد
و خستيانە سەر ئاگرەكە، بۆ ئەوهى سوور ببەنەوه.

لهپرێكا، گوێيان له گرمه گرم و تهپه تهپێك بوو، له ناو
دارستانهكهى نرك ئهشكهوتهكهوه دههات. له دوورهوه
دیتیان وا نیامه، بهرمو لایان دیت. وایان دهزانی کاریکی
ههلهیان کردوو، بهپهله كهوتنه لابردهی بووکه
قورینهکان لهسهر ئاگرهکه و له گهلايانهوه پێچان و له
قوربنیکی ئهشكهوتهکهدا شارديانهوه.

هیندهیان زانی، نیامه کهلهی له دهرکی ئەشکهوتهکهوه هینایه
ژوورهوه و گوتی:
«ئەه پۆحه گچکهکانی هاوڕێم چۆن؟ ئەو دنیايتان له لا خوشه
که من دروستم کردووه!»
هەردووکیان وهلامیان دایهوه: «بهائی نیامه».
«ئەه ئیوه باش ئاگاتان لییهتی و دهپاریژن؟»
«بهائی زۆر باش ئاگامان لییهتی و دهپاریژن» هەردووکیان
وهلامیان دایهوه.
«دهی زۆر چاکه، باش ئاگاتان له گشت ئەو شتانه بیته که من
دروستم کردوون.» نیامه ئەمهه گوت و بهگرمه گرم و تهپه تهپ لهو
ناوه دوور کهوتنهوه.

پۆژی دواپی دیسان، ئاسوویا، چەند مندالە قورپنەیهکی تری دروست کرد. هەر هیندەیی خستنیە سەر ئاگر، تا سوور ببنەو، دیسان نیامە پەیدا بوو. هەر ئەمجارەیان، ئاسوویا و کواکو ئانانسی، فریا نەکەوتن بوو کە قورپنەکان لەسەر ئاگرە کە لابەن، ناچار هەردووکیان لە پیش ئاگرە کەدا وەستان تا نیامە نەبینێت چی لەسەر ئاگرە کەیه. دیسان نیامە کەوتەو، ئامۆژگاری کردنیان. ئەمجارە زۆری قسە کرد، لەو دەچوو گومانی کردبێت کە ئەو دووانە خەریکی ئەنجامدانی کاریکن! کاتی کە نیامە پوشت، مندالە قورپنەکان هیندە لەسەر ئاگرە کە مابوونەو، بەتەواوی پەش هەلگە پابوون.

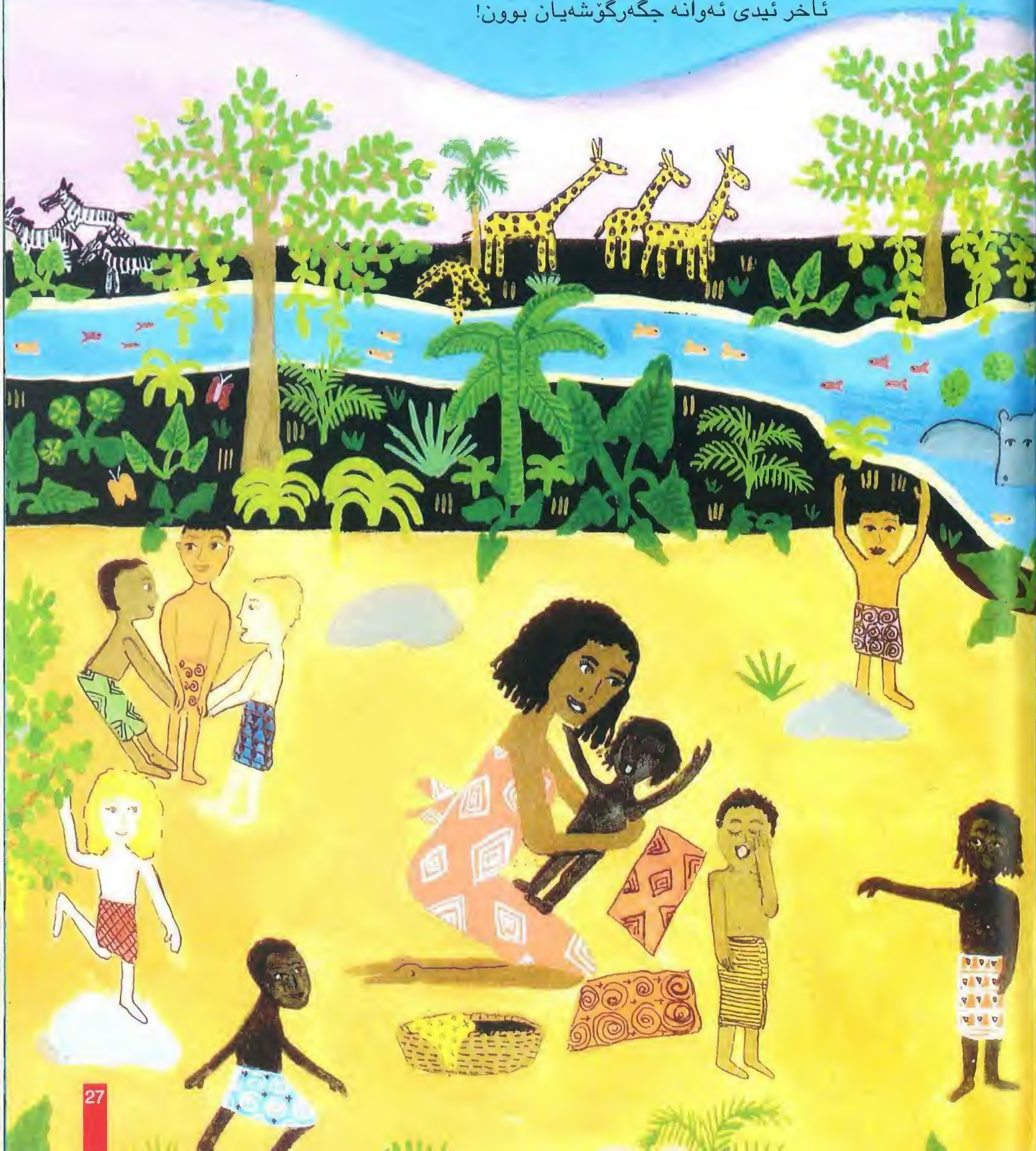

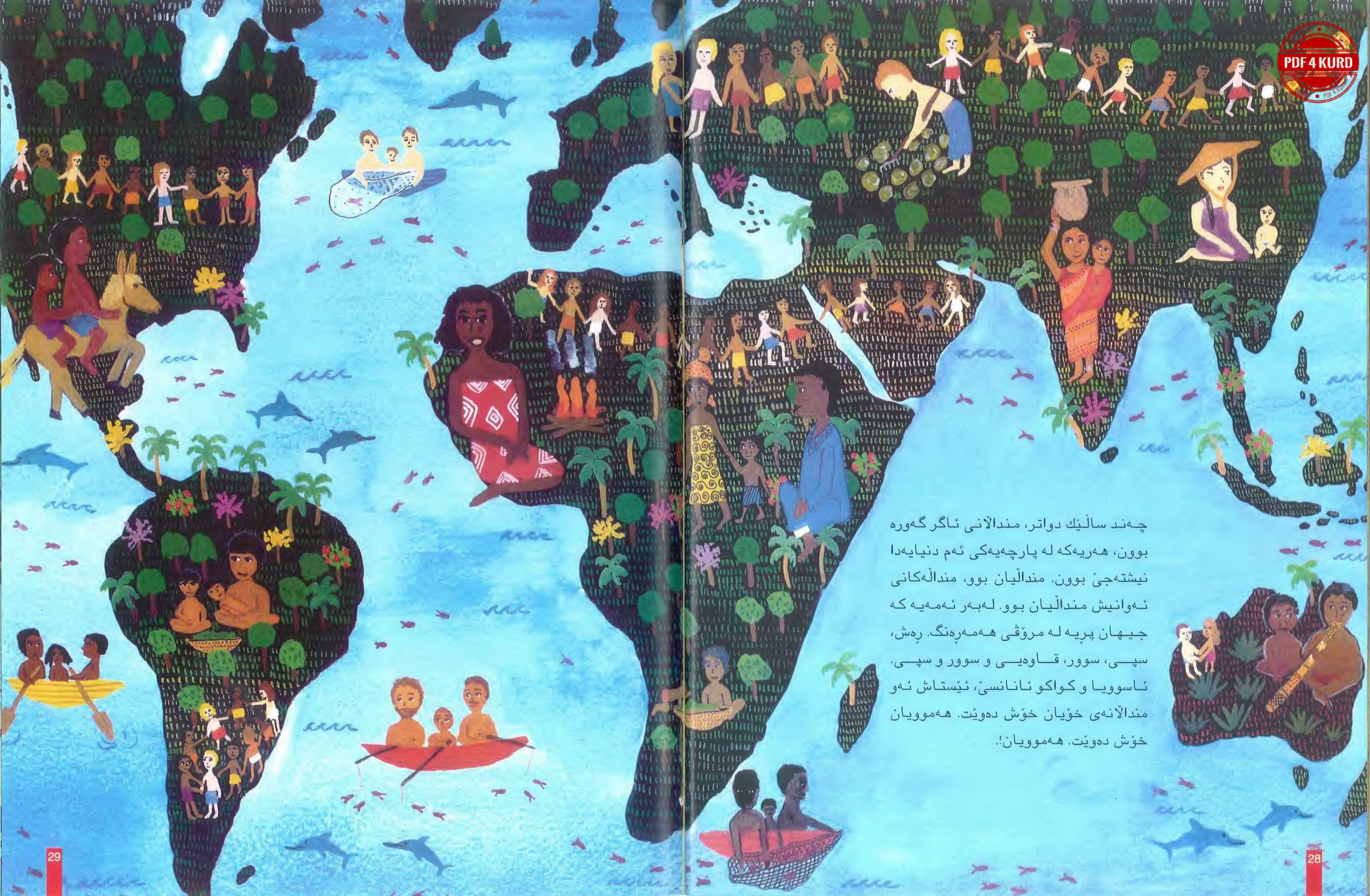
ئیدی بهم شیوهیه، ئەو دووانه هەر خەریکی دروستکردنی منداڵه قورینه بوون. چەندانیان دروست کردبوو، لەسەر ئاگر سووریان کردبوونەوه هەر جاریکیش نیامه بهاتایه لایان و زوو فریا بکەوتنایه خیرا بووکه قورینهکانیان لەسەر ئاگرهکه لادەبرد و بەگەڵ دایاندەپۆشین، تا نیامه نهیانبینیت. هەر جاریکیش فریا نهکەوتنایه دەبوایه بووکهکان لەسەر ئاگرهکه بمیننەوه تا نیامه دەپۆشت. بەلام بۆ دواجار نیامه له دهلاقه‌ی مانگه‌وه بۆ هه‌میشه، سه‌رکه‌وته‌وه بۆ ئاسمانه‌که‌ی خۆی!

کاتیڤ که ئاسوویا و کواکو ئانانسی، گشت مندالانی ئاگریان بهریز دانا و لایان وردبوونهوه، دیتیان هەندیکیان زۆر کەم سووریبوونهتەوه و هیشتا سپین. هەندیکیان کەمێک ئال بوون و هەندیکیش ڕەنگی هەنگوینیان گرتبوو. چەند دانەیهکیان وەک ڕەنگی گوێز و بوون. هەندیکیشیان

زۆر سوور بووبوونهوه و تەواو ڕەش هەلگەرابوون وەک ڕەنگی شەو و بوون. ئاسوویا و کواکو ئانانسی، زۆر دلیان پییان خۆش بوو. هەموویان خۆش دەویستن. ئاخر ئیدی ئەوانە جگەرگۆشەیان بوون!

چەند سالیك دواتر، مندا لانی ئاگر گەورە
 بوون، ھەریەكە لە پارچە یەکی ئەم دنیا یەدا
 نیشتەجی بوون. مندا لیان بوو، مندا لێکانی
 ئەوانیش مندا لیان بوو. لەبەر ئەمە یەكە
 جیھان پریە لە مەوچی ھەمە پەنگ. رەش،
 سپی، سوور، قاویدی و سوور و سپی.
 ئاسوویا و کواکو ئاناسی، ئیستاش ئەو
 مندا لانە ی خویان خۆش دەوێت. ھەموویان
 خۆش دەوێت. ھەموویان!

